

Čís. 12272.

K výlučné příslušnosti pracovních soudů, pokud se týče v případě § 42 zákona ze dne 4. července 1931, čís. 131 sb. z. a n., okresních soudů, náleží spor o zaplacení mzdy za služby, jež konal žalobce pro žalovaného s jeho souhlasem a za něž dostával úplatu v naturáliích.

(Rozh. ze dne 20. ledna 1933, R I 1140/32.)

Žalobkyně domáhala se žalobou, zadanou na okresním soudě v Jablonci nad Nisou, na žalované zaplacení mzdy 5.800 Kč za služby konané v době od 8. března 1929 do konce července 1931 a odůvodňovala příslušnost dovolaného soudu poukazem k § 49 čís. 6 j. n. Námitce věcné nepřislušnosti soudu prvního státního vyhověl a žalobu odmítl. Rekursní soud zamítl námitku věcné nepřislušnosti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody.

Předmětem dovolacího rekursu jest jen otázka věcné příslušnosti soudu, nikoliv též otázka důvodnosti žalobního nároku. Ježto v souzené věci žalovaná vznesla námitku věcné nepřislušnosti soudu a popřela skutkové údaje, uváděné žalobkyní k opodstatnění příslušnosti dovolaného soudu, bylo sice na soudě, by v tom směru zjistil skutkový podklad námitky a rozhodl o ní podle tohoto zjištění, nikoliv tedy jen podle jednostranného žalobního přednesu (viz rozhodnutí čís. 8833 sb. n. s.), avšak ani při tom nesmí býti předbíháno rozhodnutí hlavního sporu. Prvý soud tudíž pochybil, pokud se ve svém usnesení o námitce věcné nepřislušnosti soudu pustil i do rozhodování o tom, zdali žalobní nárok jest důvodem po právu čili nic. Žalobkyně se domáhá na žalované zaplacení mzdy 5.800 Kč za služby konané v době od 8. března 1929 do konce července 1931 a příslušnost dovolaného soudu odůvodňovala poukazem na ustanovení § 49 čís. 6 j. n. Žalovaná namítla, že dovolaný okresní soud není věcně příslušný, protože mezi ní a žalobkyní nebylo vůbec služebního poměru ve smyslu § 49 čís. 6 j. n. Jest se tudíž omeziti na řešení otázky, zdali v době, za kterou žalobkyně požaduje mzdu, byl mezi stranami smluvní poměr služební. Tím se řídil rekursní soud a na základě souhlasného skutkového přednesu obou stran dospěl k správnému závěru, že tu jde o spor ze služebního poměru, založeného smlouvou mezi žalovanou jako zaměstnavatelkou a žalobkyní jako osobou náležející k jejím lidem domácím. Ke smlouvě služební může dojít mlčky podle § 863 obč. zák. jednáním stran, které, uváží-li se všechny okolnosti, nepřipouštějí jiný rozumný výklad. Takové jednání stran jest spatřovati i v tom, že žalobkyně — jak jest nesporné — konala služby pro žalovanou s jejím souhlasem a že od ní za to dostávala úplatu v naturáliích. Mimo to bylo prvním soudem zjištěno, že žalovaná slíbila žalobkyni opětovně odměnu za její pomoc při hospodářství. Zdali žalob-

kyni přísluší také uplatňovaný nárok na zaplacení mzdy, jest ovšem otázkou, jež se týká merita sporu, o níž nelze rozhodovati v mezisporu o námitce věcné nepřislušnosti soudu. Nemá ostatně pro rozhodnutí o této námitce významu, neboť služební smlouva — jak správně uvedl rekursní soud — může býti i bezplatná (§ 1152 obč. zák.). Věcná příslušnost dovolaného okresního soudu vyplývá ostatně nejen z § 49 čís. 6 j. n., nýbrž i z ustanovení § 42 zákona ze dne 4. července 1931, čís. 131 sb. z. a n. (o pracovních soudech). Podle toho, co bylo zpředu vyloženo, jde zřejmě o spor o mzdu ve smyslu §§ 1 a 2 a) zákona čís. 131/1931 sb. z. a n. Takové spory náležejí podle § 42 téhož zákona, pokud není pro soudní okres zřízen pracovní soud aneb oddělení okresního soudu pro spory pracovní, k věcné příslušnosti soudů okresních, ať byla žaloba podána za trvání pracovního, služebního neb učebního poměru nebo po jeho skončení a ať jest hodnota předmětu sporu jakákoliv. Podle § 2 a) vládního nařízení ze dne 1. prosince 1931, čís. 180 sb. z. a n., byl zřízen nový samostatný pracovní soud i v Jablonci nad Nisou, ale svou činnost započal podle vyhlášky ministra spravedlnosti ze dne 17. března 1932 čís. 44 sb. z. a n. teprve od 1. září 1932. V mezidobí od 1. ledna 1932 do 1. září 1932 platil tedy o příslušnosti okresního soudu v Jablonci nad Nisou pro pracovní spory předpis § 42 zákona čís. 131/1931 sb. z. a n. (viz rozhodnutí čís. 11.733 sb. n. s.) a právě v té době — dne 7. března 1932 — byla u něho podána žaloba, o kterou tu jde.

Čís. 12273.

Stranám jest voľno, by se v jednotlivém případě v o b a p o l n é m s r o z u m ě n í vzdaly příslušnosti rozhodčího soudu, ujednaného v kolektivní smlouvě, a aby sporná věc byla vznesena na řádný soud. Pokud jest míti za to, že mezi stranami došlo k dohodě v tomto směru.

(Rozh. ze dne 20. ledna 1933, R I 1144/32.)

Proti žalobě obchodního pomocníka na zaměstnavatelku, továrnu na punčochy ve V., vznesla žalovaná námitku, že prý podle kolektivní smlouvy má býti spor rozhodnut rozhodčím soudem. Soud první stolice odmítl žalobu pro nepřípustnost pořadu práva. Rekursní soud zamítl námitku nepřípustnosti pořadu práva, správně nepřislušností soudu a uložil prvému soudu, by, nehledě k odmítacímu důvodu, dále ve věci jednal a rozhodl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Rekursní soud vystihl zcela správně, že žalovanou firmou namítaná okolnost, že spor má býti rozhodnut podle kolektivní smlouvy soudem rozhodčím, odůvodňuje jen námitku nepřislušnosti řádného soudu, ni-